Vedleg BNE1211
2008/301 -182

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
MOTTATT
4 JUN 2008

Arbeids – og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 Oslo

Norske Inkassobyråers Forening

Thor Dahlsgt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 95 60 . Fax: 33 46 93 13
Mobil: 907 43 530
E-Mail: post@inkasso.no
Bankgiro: 2490.45.31525
Org.nr.: 971 317 612
www.inkasso.no

Sandefjord, 02.06.2008

Deres ref.: 200400118 I

HØRINGSNOTAT- NOU 2007:12, OFFENTLIG INNKREVNING

Norske Inkassobyråers Forening, (heretter benevnt som NIF) oversender med dette sine uttalelser til NOU 2007:12, Offentlig innkrevning en utredning fra et utvalg oppnevnt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Høringsfrist 2. juni 2008

Følgende skal bemerkes:

Generelle kommentarer:
NIF forstår at bakgrunnen for utredningen er ønsket om å forenkle og samordne den offentlige innkrevingen. Dette er i seg selv en god tanke, men NIF tror imidlertid at de negative økonomiske konsekvenser en gjennomføring av dette forslaget vil medføre, vil overstige verdien av en mulig forenkling og samordning. NIF kan ikke se at utredningen gir grunnlag for å anta at den offentlige innfordringsprosess vil bedres gjennom utvalgets anbefaling.

NIF representerer de private inkassatorer som også i dag forestår innfordring for statlige og kommunale virksomheter. Utvalgets forslag innebærer en sterk sentralisering av statlige krav og skattekrav. Slik vi forstår utvalgets forslag vil den enkelte kreditor i liten grad ha styringsmulighet over den innfordringsprosess som utvalget foreslår. Dette anser vi svært uheldig. Vår erfaring er at en god innfordringsprosess krever en differensiert behandling som både tar hensyn til den enkelte kreditors overordnede mål og strategi og ikke minst den enkelte skyldners situasjon. Den private inkassobransje har gjennom en årrekke sørget for å tilføre stat og kommune betydelige reduksjoner i tap på fordringer på de områder hvor stat og kommune har valgt å sette ut disse tjenestene. Dette har videre medført at interne ressurser er blitt frigjort til å utføre andre oppgaver i forvaltningen.

Utredningen og forslaget har etter NIFs syn åpenbare mangler idet den ikke har klart å bringe fram tilstrekkelig dokumentasjon til å forklare sine anbefalinger. Det faktum at utvalget verken har utført egne analyser av hvor

godt eller dårlig innkrevningsvirksomheten fungerer, samt at det ikke er utarbeidet fullstendige kost-nytte analyser eller grundige samfunnsøkonomiske beregninger, gjør at NIF har problemer med å se hvordan utvalgets konklusjon og anbefalninger er kommet frem. Tatt i betraktning den informasjon man har tilgjengelig fra Danmark som har gjennomført en endring som likner på utvalgets anbefalning, så viser erfaringene herfra, at en sentralisering vil føre til tapte inntekter. Den danske riksrevisjonen viser i sin rapport av 30.november 2006 til at skattegjelden har hatt en økning etter at staten tok over innfordringen. Man burde med denne informasjon tilgjengelig, kunne forvente at utvalget i større grad fokuserte på disse problemstillingene. NIF vil anta at det ikke i seg selv er tilstrekkelig til å begrunne sentralisering av innkrevningsarbeidet at man oppnår en forenkling og samordning.
Effekten av en statliggjøring er fortsatt ikke utredet, og det er vanskelig å argumentere for at det er noe å tjene på en statliggjøring av innkrevingen.

Høy løsningsgrad og gode resultater på den private innfordring

Utredningen går i liten grad inn på alternative løsninger til en sentralisering. Flere offentlige oppgaver legges i dag ut på anbud. En slik løsning er i liten grad vurdert av utvalget for offentlig innkreving. Vi mener dette er en mangel ved utredningen. Norske inkassotjenester er i verdenstoppen. Årsakene til dette er flere, men vi vil trekke fram at markedet for inkasso i Norge er svært modent, strengt lovregulert og er preget av en sterk konkurranse og benchmarking mellom de ulike aktørene om kundene. Dette har gitt seg utslag i forbedret leveranse i form av høyest mulig løsningsgrad, lavest pris og best kvalitet til våre kunder.

Inkassotjenester i Norge er underlagt tilsyn av både Kredittilsynet og Datatilsynet. Våre tjenester leveres med høy faglig kompetanse, solide og innovative IT systemer som sammen sikrer effektive og gode betalingsløsninger til beste for både kreditorer og debitorer.

Kommunale og statlige kreditorers selvstyre

I en god innfordringsprosess vil det etter vår oppfatning alltid være kreditor som godkjenner de mål og prosesser som fastlegges, mens en eventuell ekstern inkassator med sin faglige kompetanse legger grunnlag for at de valg som gjøres er så optimale som mulig ut fra kreditors overordnede målsetting. Det vil være store forskjeller mellom de forskjellige offentlige kreditorer. For å oppnå en innfordring som hensyntar den enkelte kreditors overordnede mål er det nødvendig med differensierte kreditortilpassede løsninger. I tillegg må løsningene hensynta den enkelte skyldners situasjon.

En statlig innfordringsetat vil etter NIFs syn etter all sannsynlighet medføre mer standardiserte løsninger med mindre rom for dialog med skyldner enn det de private aktørene kan tilby. Etter vår oppfatning ligger den norske inkassobransjen langt foran det offentlige hva gjelder innovative løsninger på dette feltet som etter vårt syn bør nyttiggjøres mer aktivt av det offentlige.

Et alternativ til en sentral løsning er at staten stiller krav til måloppnåelse for de enkelte offentlige kreditorer. Slike mål kan fastsette krav til løsningsgrad, kvalitet i prosessen og ivaretagelse av hensynet til skyldner. På denne måten vil man kunne oppnå de ønskede mål uten en stor omlegging med betydelige kostnader og risiko for en forverret situasjon slik man har opplevd i Danmark..

Eventuell statliggjøring vil medføre betydelige overgangskostnader

Statliggjøring av innkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører, nye IT systemer etc. Besparelsene på kommunal side ved å fjerne noen få ansatte i hver kommune, som normalt har kontorfellesskap med den øvrige kommunale administrasjon, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for den nye innfordringsenheten vil medføre en betydelig utfordring. Det er grunn til å tro at etableringen av en felles innfordringsenhet vil påføre staten store og unødvendige kostnader som i realiteten ikke vil gi fordeler som kan forsvare disse investeringene.

Konsekvensene er ikke utredet
Konsekvensene av eventuell sentralisering er mangelfullt utredet. Spørsmål som om hvordan en eventuell statliggjøring skal skje, etableringer av lokaler og utstyr, utvikling av nye IT-systemer etc. er svært summarisk behandlet og inneholder ikke kostnadsestimater. Det er grunn til å peke på at dette trolig vil ta flere år og at utvikling av effektive IT-systemer, alene vil koste det offentlige flere milliarder kroner. Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av eventuell statliggjøring av innkrevingen er en stor svakhet ved utredningen. Det er ikke dokumentert at det vil gi gevinster verken for samfunnet eller for brukerne. Utredningen side 121 peker derimot på at det ut fra samfunnsøkonomiske effektiviseringshensyn kan være hensiktsmessig å bruke profesjonelle (private) innfordrere framfor egeninkasso.

Konkurransevridning
NIF er svært kritisk til en samling av offentlig innkrevning som vil ha egen namsmannskompetanse og "prioritet" foran tilsvarende krav. Som eksempel er det lite som tilsier at et ordinært lånekrav fra Statens pensjonskasse skal gis prioritet foran innfordringen av et tilsvarende låneengasjement fra en privat finansieringsinstitusjon. Dette vil medføre en urimelig forskjellsbehandling av kreditorer som skal og bør operere på like vilkår.

Stimulere til konkurranse – konkurranseutsetting av deler av prosessen
NIF er overbevist om at en sunn konkurranse mellom de ulike innfordringsaktører gir den mest kostnadseffektive og kvalitativt beste tjeneste. Staten bør stimulere til at en slik konkurranse kan fortsette til glede for staten selv som kreditor, kommunene og de øvrige kreditorer og skyldnerne. Dette sikrer en sunn økonomi, riktig pris og kvalitet på tjenestene. Staten kan ved å sette kvalitetsmål for leveransene sørge for at alle aktører gis like muligheter for å oppfylle det offentliges krav. Dette kan enkelt tilrettelegges ved bruk av rammeavtaler.

NIF er overbevist om at samfunnet som helhet er best tjent med at innfordringskompetansen til private profesjonelle aktører nyttiggjøres til beste for stat, fylkeskommune og kommune. En samarbeidsmodell med rammeavtaler vil etter vår vurdering være det beste alternativ det offentlige som kreditor og landets borgere som debitorer har med tanke på en profesjonell, kostnadseffektiv innfordring med høy kvalitet.

Med vennlig hilsen
Norske Inkassobyråers Forening

Thor A. Andersen
Generalsekretær